

چالش ها و فرصت های تعلیم و تربیت در فضای مجازی در عصر حاضر

مریم پوزیده

لیسانس علوم تربیتی، پرسنل آموزش و پرورش شهرستان میناب

چکیده

موضوع آموزش در فضای مجازی موضوعی است که در رابطه با آن پژوهش های زیادی نگارش می شود. همچنین در رابطه با موضوع چالش های آموزش آنلاین و بررسی روابط و تاثیرات آنها بر روی هم نیز جای بسی تامل است. پژوهش گران در رشته مدیریت آموزشی همواره بررسی های علمی و پژوهشی خود را در این رابطه در معرض مخاطبین این رشته قرار داده اند. در مقاله حاضر نیز تلاش شده است که این موضوع بیشتر و دقیق تر بسط داده شود. اپیدمی کووید - ۱۹، شرایطی را در زندگی امروز ایجاد کرده است که به شیوه ی سابق نمی توان از آموزش سنتی و حضوری استفاده نمود. به همین دلیل روش آموزش دیگری به نام آموزش مجازی پیشنهاد شده است. آموزش آنلاین یک نوع شیوه ی آموزش از راه دور است که بر پایه ی سیستم های رایانه ای، اینترنت، نرم افزارها و برنامه های متفاوت می باشد و مزایایی مانند فعال شدن بیشتر فراگیران و معایبی مانند حضور مستقیم نداشتن و همچنین مشکلات اینترنتی است. این آموزش در صورت توجه و حمایت کافی و برنامه ریزی دقیق برای پیشرفت آن بسیار کارآمد خواهد بود. امروزه شیوه آموزش مجازی، پدیده ای نو محسوب میشود و هنوز در بسیاری از نقاط جهان ناشناخته مانده یا شناخت اندکی از آن وجود دارد. اگرچه ویروس کرونا موجب تعطیلی ناخواسته و طولانی مدت مدارس شد؛ اما جریان آموزش هیچگاه متوقف نبوده است. مباحث آموزشی از جمله ارکان حائز اهمیت است که تعبیه ی زیرساخت های متناسب با بستر جامعه برای پیشرفت و ارتقای آن ضروری است. از آنجا که مبحث آموزش نیز مانند بسیاری از راهبردهای دیگر از ویژگی قابلیت بهینه سازی برخوردار است، لذا با توجه به وضعیت جامعه ی معاصر و حضور تکنولوژی و فناوری های موجود، مبحث آموزش مجازی مطرح شده و در بسیاری از کشورهای توسعه یافته به جد به آن پرداخته می شود. روش پژوهش به صورت کتابخانه ای و فیش برداری و استفاده از منابع نظری و تئوری درباره آموزش در فضای مجازی و چالش های آموزش آنلاین بوده است. یافته های تحقیق نشان می دهد که فاکتور های مورد بحث ارتباط عمیق و غیر قابل اجتنابی با هم دارند و رابطه معنا داری بین داده های پژوهش وجود دارد. با توجه به نتایج به دست آمده می توان گفت نظرات پژوهشگران رشته مدیریت آموزشی پیرامون مقوله های ارائه شده در این رابطه کاملاً صحیح و مبتنی بر واقعیت است. از این رو پیشنهاد می شود مباحث آموزش در فضای مجازی و چالش های آموزش آنلاین در مراکز آموزش عالی و تحصیلات تکمیلی مطرح گردد. و نتایج تحقیقات به صورت پروپوزال های نظری ارائه گردد.

کلید واژه: آموزش، آنلاین، مجازی، یاددهی و یادگیری

مقدمه

پژوهشگران و محققین برتر در رشته مدیریت آموزشی در طول سالیان متوالی سعی بر این داشته اند که مطالعات گسترده ای بر روی آموزش در فضای مجازی و زیر مجموعه های پژوهشی آن داشته باشند. به طور قطع به یقین باید گفت که موضوع آموزش در فضای مجازی و پرداختن و وجوه مختلف و جنبه های گوناگون تحقیقاتی در این رابطه می تواند راهگشای دقیقی در رابطه با علم آموزان عرصه مدیریت آموزشی باشد. به جرئت می توان گفت که پرداختن به موضوع آموزش در فضای مجازی یکی از اساسی ترین مسائلی است که می توان در مدیریت آموزشی به آن پرداخت و همچنین در این رابطه موضوع مهمی که جای بحث دارد موضوع چالش های آموزش آنلاین است. پرداختن به این موضوع می تواند راهبرد های آموزشی غیر قابل وصفی را در اختیار پژوهشگران قرار دهد. (خاکی، ۱۳۹۵،